

Bodembescherming

Jaarplan activiteiten in 2018

Dit jaarplan is besproken door de Programmaraad Bodmbescherming op 15 maart 2018 en vastgesteld door het SIKB-bestuur op 18 april 2018

Versie: 1.0
Datum: 18 april 2018

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. <i>Missie, werkwijze en activiteiten SIKB</i>	3
2. <i>Trends in het werkveld bodembescherming</i>	3
3. <i>Scope werkveld bodembescherming</i>	4
4. <i>Programmalijnen bodembescherming 2016-2018</i>	5
5. <i>Evaluatie 2017</i>	6
6. <i>Jaarplan Bodembescherming 2018</i>	6
Bijlage 1. Uitgevoerde activiteiten Jaarplan 2017	7
Bijlage 2. Jaarplan Bodembescherming 2018	10

1. Missie, werkwijze en activiteiten SIKB

SIKB is een netwerkorganisatie die alle spelers (bedrijfsleven en overheid) bij elkaar brengt om samen de kwaliteit van de uitvoering van archeologie en het (water-) bodembeheer te borgen en waar mogelijk te verbeteren. SIKB biedt op een concrete manier inhoudelijke ondersteuning voor de uitvoeringspraktijk van archeologie en het (water-) bodembeheer. SIKB werkt samen met deze spelers aan instrumenten en kennisoverdracht voor de hele keten van opdrachtgevers, uitvoerende bedrijven en bevoegd gezag.

De SIKB-activiteiten bestaan uit het samen met betrokkenen ontwikkelen van (werk)methoden, het vastleggen van deze methoden in handreikingen of richtlijnen en het bieden van een platform voor kennisoverdracht en kennisdeling. Bij de activiteiten van SIKB staan de volgende uitgangspunten centraal:

- Aandacht voor ervaring en vakmanschap;
- Vernieuwing van proces en techniek;
- Duidelijke werkafspraken, en
- Borging van kwaliteit.

Werken aan kwaliteitsverbetering is werken met mensen, en vraagt om een goed samenwerkingsproces waarin alle belangen en relevante (praktijk)kennis worden betrokken. Bij het opstellen en beheren van kwaliteitsrichtlijnen (accreditatieschema's en beoordelingsrichtlijnen met bijbehorende protocollen en normbladen) is het organiseren van deze processen de standaardwerkwijze van SIKB.

We zien dat de kwaliteitsborging zich verder ontwikkelt. Dit komt niet alleen voort uit wet- en regelgeving. Ook signalen uit het werkveld nodigen uit tot verdieping en verbreding van de thema's waarin SIKB actief is, en tot verbreding van de scope van de instrumenten voor thema's waarin SIKB al langer actief is.

Bij al deze werkzaamheden is samenwerking met andere partijen in het veld van groot belang. Rijkswaterstaat, Deltares, RIVM, TNO en SIKB hebben hun samenwerking geïntensiveerd in het Expertisenetwerk Bodem en Ondergrond. Samen met het Informatiehuis Water en Stichting RIONED ontwikkelt en beheert SIKB datastandaarden voor de uitwisseling van digitale data in de domeinen Bodem, Water en Archeologie, inclusief het bevorderen van het gebruik van deze standaarden. Deze standaarden maken foutloze uitwisseling van digitale gegevens binnen de gehele keten (inzameling – verwerking – besluitvorming) mogelijk.

2. Trends in het werkveld bodembescherming

SIKB wil het werkveld faciliteren met kennis en instrumenten die nodig zijn om adequaat in te spelen op de huidige wetgeving, maar ook op de maatschappelijke trends die relevant zijn voor de werkvelden waarin SIKB actief is.

Op dit moment zien we de volgende trends in het werkveld:

- Toenemende integraliteit van werken en denken leidt tot een andere opzet van de regelgeving die voor het werkveld van belang is (Omgevingswet en Besluit Activiteiten Leefomgeving). Tegelijk een veel grotere nadruk op eigen verantwoordelijkheid. Dit leidt naar verwachting tot wijzigingen in de omvang van de zorgplicht alsmede wettelijke verplichte inspectie en certificering van activiteiten.
- Toenemende invloed van Europese regelgeving (Verordening Bouwproducten) die leidt tot veranderingen in zowel de normering als de borging. Hierop zijn de nu gebruikte richtlijnen aangepast. De Europese regelgeving bevat echter niet altijd voldoende duidelijkheid en

- waarborgen.
- Verlies aan technische kennis bij alle betrokkenen in de keten, maar met name bij de overheid. Kennisverlies bij overheden belemmert de adequate bodembescherming, inclusief de adequate toepassing van de richtlijnen op het gebied van bodembescherming. Het vergroot de behoefte aan uitleg / voorlichting en het borgen van kennis en ervaring.
 - Toenemende digitalisering en toepassing van digitale hulpmiddelen. Enerzijds is er de ontwikkeling dat door toepassing van digitale ontsluiting meer en andere gegevens vrij komen die tot andere inzichten kunnen leiden of juist een bevestiging geven van hetgeen al verwacht maar niet eerder aangetoond was. Anderzijds worden er steeds nieuwe (hulp)middelen ontwikkeld die kunnen leiden tot andere inspectiemethodes of werkwijzen.

Tevens bestaat de wens tot verdere professionalisering en onderbouwing van de (technische) achtergronden van de richtlijnen; dit leidt tot enkele initiatieven voor uitwerking van criteria en/of validerend onderzoek.

3. Scope werkveld bodembescherming

Het werkveld Bodembescherming omvat momenteel de volgende onderwerpen:

- vloeistofdichte vloeren en andere bodembeschermende voorzieningen
- tanks/ tank(opslag)installaties
- werken met IBC-bouwstoffen
- agrarische bezinkbassins

Het onderwerp tanks/ tank(opslag)installaties is in 2017 uitgebreid met het beheer van het document BRL K 903, de Regeling Erkenning Installateurs Tankinstallaties (REIT). Dit document wordt toegepast op het ontwerpen, installeren en opleveren van een tankinstallatie voor vloeistoffen en dampen. Verder bevat het processchema ook onderhoudscriteria voor de tankinstallaties die vloeistoffen en dampen opslaan. Voor het beheer van dit document is een apart Centraal College van Deskundigen opgezet, het CCvD TTA. Daarnaast is een begeleidingscommissie ingesteld die zich bezig houdt met het up-to-date houden van de BRL, de zogenaamde REIT-commissie. De BRL zal in 2018 worden herzien en hernoemd naar BRL SIKB 7800.

SIKB richt zich op de volgende doelgroepen: overheden (vergunningverlening en toezicht), opdrachtgevers en uitvoerende partijen.

SIKB zet de volgende instrumenten in om samen de kwaliteit van de uitvoering te borgen en waar mogelijk te verbeteren:

- Kennisoverdracht (platform-bijeenkomsten, themabijeenkomsten, examens);
- Duidelijke werkafspraken via richtlijnen (protocollen);
- Borging van de werkafspraken (certificering, inspectie);
- Ondersteunende tools (websites en apps).

4. Programmalijnen bodembescherming 2016-2018

De activiteiten in het werkveld bodembescherming richten zich in de komende jaren (2016-2018) op de volgende programmalijnen:

1. Effectief en actueel stelsel;
2. Bijdragen aan technische ontwikkelingen;
3. Kennis (van de mensen in het werkveld) op orde;
4. Expertise en advies

Ad 1) Programmalijn 'Effectief en actueel stelsel'

De activiteiten in deze programmalijn zijn gericht op het zorgvuldig beheer van documenten, o.a. door het bespreekbaar maken en afhandelen van diverse (soms langlopende) discussies. De sleutel hiervoor ligt in het respectvol omgaan met inhoudelijke argumenten en belangen.

Tweede doel is het bijeen brengen en onderling harmoniseren van documenten op het gebied van bodembescherming.

Ten derde gaat het om het borgen van de juiste setting van SIKB-documenten in beleid en juridische verankering van SIKB-documenten, alsmede afstemming van eisen tussen regelgeving en SIKB-documenten.

De activiteiten in deze programmalijn hebben tot doel om te borgen dat de SIKB-documenten en tools blijven voldoen aan de volgende criteria:

- Inhoudelijk actueel;
- Lean & mean van opzet;
- Transparant en onderling uniform waar mogelijk;
- Goede leesbaarheid en aantrekkelijk voor de gebruikers;
- Verwijzingen naar andere norm-documenten op orde;
- Internationaal ontsloten via Engelstalige samenvatting.

Ad 2) Programmalijn Bijdragen aan technische ontwikkelingen

Binnen deze programmalijn worden activiteiten uitgevoerd die gericht op zijn op het bevorderen van de technische actualiteit en technische innovatie. Hieronder vallen:

- Praktijkonderzoek om aannamen en normen in veldsituaties te testen
- validatie van (nieuwe) producten en technieken die benut kunnen worden in de SIKB-documenten.

De resultaten van deze activiteiten kunnen leiden tot initiatieven om de SIKB-documenten aan te passen (zie programmalijn 1)

Ad 3) Programmalijn 'Kennis op orde'

Het wegvloeien van technische kennis bij overheden en bedrijven kan goede uitvoering van de werkzaamheden in de weg staan. Er blijkt blijvend behoefte te zijn aan uitleg en verdieping over de (technische) achtergronden. De activiteiten richten zich op:

- het uitwisselen van kennis en praktijkervaring.
- kwalificeren van inspecteurs door het organiseren van examens.
- organiseren van het netwerk mbt bodembescherming
- algemene voorlichting mbt bodembescherming

Ad 4) Programmalijn Expertise en advies

De activiteiten in deze programmalijn voorzien in onafhankelijk technische expertise en advies bij werken met IBC-bouwstoffen en bodembeschermende voorzieningen op stortplaatsen.

- Advieskamer Bodembescherming

De Advieskamer Bodembescherming is een commissie van deskundigen die op verzoek een oordeel geeft over een ontwerp van een werk waar IBC-bouwstoffen worden toegepast.

- Advieskamer Stortbesluit

De Advieskamer Stortbesluit brengt deskundige en onafhankelijke adviezen uit over bodembeschermende voorzieningen bij stortplaatsen. De Advieskamer Stortbesluit adviseert op verzoek van overheden en bedrijfsleven over de toepassing van bodembeschermende voorzieningen bij stortplaatsen, bijvoorbeeld waterdichte folies, minerale lagen onder een stortplaats of specifieke beheersmaatregelen. Dergelijke voorzieningen zijn van groot belang om de kans op bodem- en grondwaterverontreiniging te minimaliseren.

5. Evaluatie 2017

De in 2017 uitgevoerde activiteiten zijn opgenomen in bijlage 1. Geconcludeerd kan worden dat verreweg het grootste deel van de voorgenomen activiteiten is uitgevoerd of opgestart. Enkele bijzonderheden:

- In 2017 is de portefeuille uitgebreid met het beheer van het document BRL K 903, de Regeling Erkenning Installateurs Tankinstallaties (REIT). Dit document wordt toegepast op het ontwerpen, installeren en opleveren van een tankinstallatie voor vloeistoffen en dampen. Verder bevat het processchema ook onderhoudscriteria voor de tankinstallaties die vloeistoffen en dampen opslaan. Voor het beheer van dit document is een apart Centraal College van Deskundigen opgezet, het CCvD TTA. Ook is een begeleidingscommissie ingesteld die zich bezig houdt met het up-to-date houden van de BRL, de zogenaamde REIT-commissie. De REIT-commissie De BRL zal in 2018 worden herzien en hernoemd naar BRL SIKB 7800.
- Het project 'Voorkom een nieuwe actie tankslag' is in 2017 opgestart met als doel om dit in 2017 af te ronden. Omdat er door gebrek aan tanks niet voldoende tanks zijn onderzocht wordt het project met één jaar verlengd en is besloten een tussenrapportage te maken met daarin de resultaten tot en met eind 2017.

6. Jaarplan Bodembescherming 2018

De voor 2018 geplande activiteiten zijn opgenomen in bijlage 2.

In 2018 gaat extra aandacht uit naar:

- Kennisoverdracht aan inspecteurs, aannemers en overheden
- Integratie van de 'K903 bedrijven' en omzetting tot BRL 7800 bedrijven
- (Afronden) praktijk onderzoeken voor:
 - o Luchttesten
 - o Effecten van micro-biologische verontreinigingen in brandstof op restlevensduur van tanks
- Definitief maken van de schema's voor AS 6700, 6800 en 6900 en de BRL 7700
- Omzetten van de BRL K 903 naar de BRL SIKB 7800

Bijlage 1. Uitgevoerde activiteiten Jaarplan 2017

Jaarplan bodembescherming 2017		
<i>Programmaliijn 'Effectief en actueel stelsel'</i>		
<i>Onderwerp</i>	<i>Plan 2017</i>	<i>Uitgevoerd 2017</i>
Algemeen	Actief volgen ontwikkelingen in het kader van het Besluit Activiteiten Leefomgeving (BAL) en overige bodembeschermingswetgeving. Aandachtspunten zoals verwoord in commentaar op ontwerp-BAL ihkv internetconsultaties 2016	De Programmaraad bespreekt regelmatig onderwerpen uit het Bal. Betreft o.m. bodembescherming bij enkelwandige tanks, en de certificatieverplichting bij het aanleg / herstel van tankinstallaties.
	Nagaan mogelijkheden verbeteren kennis van en bijdrage aan Europese regels en normen. Bijdragen aan een op te richten forum van I&W, NEN, SIKB en branches in de sector bouwstoffen	NEN heeft nog geen platform opgericht.
Tanks en installaties	Wijzigingsblad AS 6800 en protocollen 6802 en 6811	Besloten is AS6800 en protocollen in het geheel te herzien. Deze zijn in 2017 in concept gereed gekomen. Wordt vervolgd in 2018.
	In beheer nemen BRL K 903. Omzetten van deze BRL in BRL cfm SIKB lay out (BRL SIKB 7800)	Per juni 2017 is BRL K903 in beheer van SIKB gekomen. Het omzetten van de K903 naar de BRL SIKB 7800 is gestart. Wordt vervolgd in 2018.
Bodembeschermende voorzieningen	Wijzigingsblad AS 6700 en diverse protocollen	Besloten is AS6700 en protocollen in het geheel te herzien. Deze zijn in 2017 in concept gereed gekomen. Wordt vervolgd in 2018.
	Wijzigingsblad diverse bepalingen BRL 7700	Besloten is BRL 7700 en protocollen in het geheel te herzien. Deze zijn in 2017 in concept gereed gekomen. Wordt vervolgd in 2018.
IBC-werken	Uitwerken inspectieregeling voor bijzondere categorieën IBC-bouwstoffen (up date AS 6900)	De inspectieregeling is uitgewerkt in 6902, deze is in 2017 in concept gereed gekomen. Tevens update van de criteria bij de aanleg van voorzieningen (protocol 6901). Wordt vervolgd in 2018.
<i>Programmaliijn Bijdragen aan technische ontwikkelingen</i>		
<i>Onderwerp</i>	<i>Plan 2017</i>	<i>Uitgevoerd 2017</i>

Tanks en installaties	Afronden praktijkonderzoek effecten micro-biologische verontreinigingen in bio-diesel op tanks (corrosie), evaluatie van wijze van bemonsteren en up date risico-classificatie. Tevens advies mbt keuringstermijnen in BAL.	Het praktijkonderzoek is met een jaar verlengd, vooral omdat te weinig geschikte tanks voor onderzoek beschikbaar waren. Toch is de lijn uit de beschikbare gegevens al consistent. Daarom is eind 2017 een tussenrapportage opgeleverd met daarin de tussentijdse resultaten. Project wordt vervolgd in 2018.
	Afronden praktijk-onderzoek mogelijkheden van robotinspectie met camera bij ongecoate, stalen tanks. Indien mogelijk: uitwerken in update AS 6800 en protocol 6811	Het praktijk onderzoek is afgerond met als conclusie dat robot-inspectie met camera momenteel niet toepasbaar is als volwaardige inspectietechniek.
Bodembeschermende voorzieningen	Afronden praktijkproef folie onder beton in relatie tot luchttesten in het kader van AS 6700 / protocol 6704. Indien nodig: uitwerken in update van protocol 6704.	Het praktijkonderzoek is afgerond maar heeft geleid tot een adviesvraag aan de Advieskamer bodembescherming. Project wordt vervolgd in 2018.
	Praktijkonderzoek gebruik van andere materialen bij element vloeren dan beton (mn composiet-vloeren)	Niet gestart. De producent heeft nog geen productspecificaties aangeleverd.
Programmaliijn 'Kenniss op orde'		
<i>Onderwerp</i>	<i>Plan 2017</i>	<i>Uitgevoerd 2017</i>
Algemeen	SIKB-jaarcongres	Op het congres stond bodembescherming op de agenda met MIC in tanks en ketentoezicht bij IBC materialen.
	Helpdesk en digitale nieuwsbrief 'Bodem en ondergrond'	De bestaande digitale nieuwsbrief ENBO (1 maand per 4 weken) is omgevormd tot de digitale nieuwsbrief Bodem&Ondergrond (1 maal per 2 weken) meet extra inhoud.
	Database inspectieresultaten	Is in gang gezet, pilot gaat in 2018 van start. Database richt zich in eerste instantie op keuringen van tanks (AS 6811)
	Organiseren 2 themabijeenkomsten voor overheden en private partijen samen. Beoogde onderwerpen in 2017 (keuze): - effecten micro-biologische verontreinigingen in bio-	Workshops voor onderwerp 1 en 3 zijn gehouden tijdens het SIKB-congres 2017. Onderwerp 2 niet gerealiseerd.

	<ul style="list-style-type: none"> diesel op tanks (corrosie) - riolering en bodembescherming - inspectie en monitoring werken met IBC-bouwstoffen - tankdag 	Tankdag niet gerealiseerd, schuift door naar 2018.
Ondernemers	Actualiseren www.bodembescherming.nl	De website is geactualiseerd
Inspecteurs - Tanks en installaties - Bodembeschermende voorzieningen	Themabijeenkomsten voor inspecteurs AS 6700	Themabijeenkomst heeft plaatsgevonden.
	Themabijeenkomst inspecteurs AS 6800	Themabijeenkomst heeft plaatsgevonden.
	Onderhouden examenstructuur DI-BV	Examencommissie neemt regelmatig examens af.
Aannemers	Themabijeenkomst aannemers BRL 7700	Themabijeenkomst heeft plaatsgevonden.
Overheden	Aandacht tijdens Platform toezicht Bodembeheer voor toezicht bodembescherming. In 2017 2 bijeenkomsten	1 keer gerealiseerd (IBC-bouwstoffen)
	Checklist bodembescherming voor toezichhouders: doorvoeren verbeteringen nav gebruikerservaringen	Niet gerealiseerd, schuift door naar 2018.
<i>Programmalijn Expertise en advies</i>		
<i>Onderwerp</i>	<i>Plan 2017</i>	<i>Uitgevoerd 2017</i>
Advieskamer Bodembescherming	Diverse rapportages	advies IBC N18 3 terpen advies IBC-toepassing hal Prologis advies IBC in N366 advies IBC Buitenring Parkstad Limburg
Advieskamer Stortbesluit	Diverse rapportages	Advies zonne-energie uit afdichting van stortplaatsen Advies luchttestmetingen bij vloeistofdichte voorzieningen Twee concept-adviezen die naar verwachting in 2018 definitief worden gepubliceerd.

Bijlage 2. Jaarplan Bodembescherming 2018

Jaarplan Bodembescherming 2018	
<i>Programmaliijn 'Effectief en actueel stelsel'</i>	
Algemeen	Impactanalyse van de beschreven trends op de activiteiten in het werkveld bodembescherming
	Impactanalyse van het Aanvullingsbesluit bodem.
	Actief volgen ontwikkelingen in het kader van het Besluit Activiteiten Leefomgeving (BAL) en overige bodembeschermingswetgeving. Aandachtspunten zoals verwoord in commentaar op ontwerp-BAL ihkv internetconsultaties 2016
	Nagaan mogelijkheden verbeteren kennis van en bijdrage aan Europese regels en normen. Bijdragen aan een op te richten forum van I&W, NEN, SIKB en branches in de sector bouwstoffen
Tanks en installaties	AS 6800 - Versie 2.0 definitief maken
	Updaten en omzetten van BRL K 903 in BRL 7800
Bodembeschermende voorzieningen	AS 6700, versie 3.0 definitief maken
	BRL 7700, versie 2.0 definitief maken
IBC-werken	AS 6900, versie 2.0 definitief maken Signaalnotitie aan I&W over naleving verplichtingen tot monitoring IBC-werken
<i>Programmaliijn Bijdragen aan technische ontwikkelingen</i>	
Tanks en installaties	Afronden praktijkonderzoek effecten micro-biologische verontreinigingen in bio-diesel op tanks (corrosie), evaluatie van wijze van bemonsteren en up date risico-classificatie. Uitwerken in update AS 6800 (en protocollen 6802 en 6811). Tevens advies mbt keuringstermijnen in BAL.
Bodembeschermende voorzieningen	Uitvoeren praktijkproef folie onder beton in relatie tot luchttesten in het kader van AS 6700 / protocol 6704. Indien nodig: uitwerken in update van protocol 6704.
IBC-werken	Uitwerken levensduur folies (adviesvraag aan AKS)
<i>Programmaliijn 'Kennis op orde'</i>	
Algemeen	SIKB-jaarcongres
	Helpdesk en digitale nieuwsbrief 'Tussen Bodem en ondergrond' (23 keer)

	Ontwikkelen en vullen database inspectieresultaten, pilot voor AS 6800
	Organiseren themabijeenkomst voor overheden en private partijen samen. Beoogde onderwerp in 2018 betreft het organiseren van een dag met actualiteiten bodembescherming waarin in ieder geval op de agenda staan: <ul style="list-style-type: none"> - de effecten van micro-biologische verontreinigingen in bio-diesel op tanks (corrosie) - de omvorming van BRL K 903 in BRL 7800 Tankinstallaties - wijzigingen in regelgeving
Ondernemers / opdrachtgevers	Up-to-date houden www.bodembescherming.nl
Inspecteurs - Tanks en installaties - Bodembeschermende voorzieningen	Themabijeenkomsten voor inspecteurs AS 6700
	Themabijeenkomst inspecteurs AS 6800/BRL 7800
	Onderhouden examenstructuur DI-BV
Bezinkbassins	Kennisbijeenkomst bezinkbassins (ism KAVB)
Aannemers	Themabijeenkomst aannemers BRL 7700
Overheden	Overleg met ODNL over kennisbehoefte overheden. Voorstel tot aandacht tijdens Platform toezicht Bodembeheer voor toezicht bodembescherming. In 2018 2 bijeenkomsten
	Up-to-date Checklist Bodembescherming (voor toezichthouders) Oriëntatie op aansluiting bij Inspectieview (vgl bodembeheer)
<i>Programmalijn Expertise en advies</i>	
Advieskamer Bodembescherming	Diverse rapportages
Advieskamer Stortbesluit	Diverse rapportages